

Com volen prendre el vi?

Pot un (aparentment) inofensiu curs d'anglès esdevenir un malson propi de la més paorosa de les pel·lícules de terror? Aquest és el repte que llança Carme Riera en el seu darrer llibre, *L'estiu de l'anglès*. Així, la Laura Prats fa d'agent immobiliària a Barcelona, però no pot optar a cap ascens a dins de l'empresa perquè no sap prou d'anglès. Decidida a posar-hi remei, sacrifica el viatge que havia projectat al Perú i s'inscriu, durant totes les vacances, a un curs d'immersió a Anglaterra: tres mil lliures a canvi de pensió completa i classes particulars *full time*. La professora —la senyora Annie Grose— llueix rodona i agradable a la pàgina web a través de la qual la Laura Prats formalitza la matrícula; el casalici on s'imparteixen les classes —i on viuran totes dues soles— és una casa de camp típicament anglesa: un edifici de tres plantes, solemne i antic, amb parets cobertes d'heura. Però arribarà l'inici de l'estada, les primeres classes, i, a poc a poc, la protagonista anirà adonant-se que Mrs. Grose, si bé és una professora excel·lent, arriba a obsessionar-se exageradament amb l'ensenyament de la matèria. A partir d'aquest punt, comencen a succeir alguns fets inquietants: la confiscació del mòbil, que aïlla la Laura Prats del món exterior; els plors i els laments que —ni que siga sordament— s'escolten per les nits; l'estranya presència nocturna d'un individu pel jardí del casalici... Lentament, el paisatge de novel·la romàntica on ens havia conduït l'interès per l'anglès de la protagonista comença a transformar-se en l'escenari d'un malson: portes tancades i d'altres que s'obren inesperadament, gossos que udo- len en nits de tempesta, tota una sèrie d'elements que converteixen el casalici de camp en una mansió sòrdida on, a cada giravolt, ens espera un perill. A mesura que avança la novel·la, la tensió s'incrementa i ja no deixarà de fer-ho fins l'escena final, la que justifica que, a l'inici de l'obra, la protagonista encete un diàleg amb un advocat defensor i li manifeste el seu propòsit de no faltar a la veritat i ajudar-lo, així, a trobar la clau per argumentar una bona defensa.

Potser algú estiga temptat de pensar que ni els temes que proposa *L'estiu de l'anglès* ni tampoc el plantejament ni les intencions de l'autora pertanyen a la gran literatura. Particularment, estaria d'acord a admetre que *L'estiu de l'anglès* no és la millor obra de l'autora de Palma de Mallorca, tot i ser cons-

cient que aquest és un extrem ben difícil de precisar. Però ni la primera consideració —més aviat tòpica— ni la segona presumpció ens poden menar a la conclusió que *L'estiu de l'anglès* és una peça menor, de poca volada, un divertiment que s'ha regalat Carme Riera, una autora amb una carrera sòlida i reputada que li permet certes expansions. No és així. És cert que es tracta d'una novel·la aparentment simple, d'estructura lineal, de llenguatge senzill, amb pocs personatges —dos, bàsicament—, i fins i tot tocada d'un punt d'humor i d'un contrapunt de terror —dos ingredients difícils de pair, segons per a quin sector de la crítica—, però no és menys cert que es tracta d'una obra intel·ligent, summament equilibrada, amb una estructura que, si bé discorre lineal i accelerada, va incorporant tota una sèrie d'elements que, al capda-

vall, esdevindran imprescindibles per lligar tots i cadascun dels detalls de la trama, amb personatges traçats amb un mestratge que no està a l'abast de tothom i una atmosfera que s'espesseix sense que ens adonem, a còpia de detalls imperceptibles. Un llibre de lectura assequible, és cert, però de concepció bastant més complexa.

Carme Riera ens presenta un relat amanit amb les dosis justes d'humor i de terror i el fa discórrer sovint pels territoris de la paròdia —d'anuncis televisius i de pel·lícules, de llibres i de tòpics sobre la vella Anglaterra—, sense que cap peça grinyole. El traçat dels personatges és fi i, vorejant sempre la caricatura —sobretot en el cas de Mrs. Grose, tot i que també, a estones, en el de Laura Prats—, els va matissant amb pinzellades que, a la llum del desenllaç, adquiriran un vigor ple. El llenguatge és assequible a tothom, és ben cert, però el trobem astutament truffat de mots i d'expressions angleses que, a més de resultar intel·ligibles a qualsevol lector (fins i tot als escassament familiaritzats amb la llengua de Shakespeare), contribueixen a enriquir l'ambient que Carme Riera necessita per a preparar el desenllaç. L'estructura és lineal, ja ho hem dit, però el joc d'intensitats creixents fa que a poc a poc el relat ens agafe de la camisa i ens obligue a passar fulls i més fulls fins al desenllaç final, un episodi que s'esdevé a la manera grega, sense que la protagonista pugui fer res per evitar-lo: si fuig, el cotxe no té gasolina; si prova de demanar ajut per telèfon, s'adona que ha desaparegut la targeta. Un dels elements clau de l'obra és l'apel·lació constant a alguns referents culturals generalment coneguts: mansions com la de la Rebeca de Du Maurier i Hitchcock, personatges tocats de dèries que recorden la duplicitat del doctor Jekyll i Mister Hyde, ambients que remetien a clàssics del cinema i la literatura gòtiques, matrones que ens duen a la ment personatges de Dickens.

L'estiu de l'anglès és un llibre d'aparença simple, però de tast complex. Com els bons vins, que es poden ingerir d'un colp brusc de canell o barrejats amb gasosa, si hom vol. Però que, igualment, admeten que els assaborim sense presses, amb tots els sentits atents a captar-ne els matisos, les subtilitats. Que cadascú trie, doncs, com el vol prendre.

Carme Riera
L'estiu de l'anglès
Edicions Proa, Barcelona, 2006
166 pàgs.

Vicent Usó